

دوش میگفتم خجالش را که از چشم من و ترک مردم هم بکلی می نشاید نور چشم
گر نباشد عشق او در جان نگیرد جان قرار ور نمیند نور روی او نماید نور چشم
نوتیائی چشم ما از خال راهش ساخته تا غبار دیده ما را زداید نور چشم
بر سواد دیده هر نقشی که مینند خیال در نظر نقش خیال او نماید نور چشم

نور چشم نعمت الله گر شود روشن از او
بیش مردم در همه جا بر سر آید نور چشم

باده مینوشم ز جام جم مدام
من ندانم این کدام است آنکدام
این سعادت پن کدام برد دام
این یکنی را با حلال آن با حرام
گر چه در کار است تمام و ناتمام
گر توئی عاشق در این خلوت خرام

در خرابات مغان دارم مقام
جام و باده هر دیگر نک آمدند
دولتی دارم یمن وصل او
نور و ظلمت هر دورا بگذاشت
بان تمام و ناتمام کار نیست
عالیقان را بار دادم در حرم

سید و بنده چو آمد در میان
صورت و معنی یکی شد والسلام

این چنین جام و می هراست مدام
هر که نوشد حزا این شراب حرام
میفروشم حریف و همدم جام
همچو من در دند درد آشام
ذوق داری به هنم ما بخرام
مجلس می فروش بافت نظام

نعمت الله می است و عالم جام
جز از انسان حلال نیست شراب
ساقی میست مجلس عشق
در خرابات کارنات مجو
می وحدت بذوق می نوشم
جام و باده شدند همدم هم

عشق شاد آمدی پا فرما
عقل خوش میر وی بخبر وسلام

هر که باشد خادم او حرمتی دارد تمام
بنده فرمانست از آن و طاعنتی دارد تمام
چون ندارد در دشمنی دارد تمام
پادشاهی مینماید دولتی دارد تمام
در میان خرقه پوشان خلعتی دارد تمام
همت عالی ما با غیر او میلی نکرد
نعمت الله از خدا میجو که آن خوش نعمتی است

هر که دارد نعمت الله نعمتی دارد تمام
در نظر نقش خیال تو نگارم دائم
خیر ازین کار دگر کار ندارم دائم
از ازیل تا باید عشق تو در جان من است
پسر تو که ز دست نگذارم دائم
جان فدا کردم و سر در قدمت می بازم
همدم جامع و با ساقی سر مست حریف
بو سر گوی تو ثابت قدم تما باشم
گر بر بشان بود این گفته من می شاید

در خوابات مغان سید سر مستانم
فارغ از عالم و این من ز خمارم دائم

دل که باشد گر نباشد بنده فرمان من جان چه ارزد گر نو دزد عشق با جان من
من که باشم گر لباشم بنده فرمان او میبرم فرمان او ز آن شد روان فرمان من
در دل من عشق او گنجی است در ویرانه گنج اگر خواهی بجو گنج دل ویران من
مجلس عشقست و من سر مست و بار ندانحریف ساقیا جا می که نوشم شادی یارا ز من
در دندانه بیا دردی دردم نوشکن تابدا نی ذوق داروی من و درمان من
ناله دلوز من از حال جان دارد خبر ناله ام بشنو که گوید با تو حال جان من
من آیاز حضرت مهمود خویشم ایعنی من
بنده گی سید مهمود من سلطان من

راحت جانم توئی ای جان وای جان من
بیوصالت راحتی چندان ندارد جان من
رونق ایمان من قدرش نبودی اینقدر
گرنبودی کفر زلفت رونق ایمان من
قد گنج تو بود کنج دل ویرا نه
گنج اگر خواهی بجو کنج دل ویران من
باده مینوشی در آ در گوشہ میخانه
ذوق ما داری طاب کن، مجلس مستان من
مبلا یم از هلاکت کار من بالا گرفت
درد مندم درد درت میکند درمان من
ساقی سرمستم و میخانه را کردم سایل
زاهد مخمور کی هاند درین دوران من

میر راندان جهان امروز نزد عارفان

نعمت الله منست و سید و سلطان من

جانم فدای جان توای جان وای جان من
کفر منست آن زلف تو هم روی توایمان من
آمده هوای زلف توایمان من چندان شده
هر یا همی بوده گلای از گاشن دبه آن «
من در میان بانو خوش نود رکناره من خوشی
موئی نگنجد در میان من آن تو تو آن «
درندان بزم خاص من هستند با ساقی حریف
خدمه خانه در جوش آمده از مستی مستان «
صاحب نظر دانگ کیست یاری گشا شد اهل دل
از دولت - امطان خود من در ولایت حاکم
هر کس کجا دست رکند ارسام دستان «

تو سیدی من بندام تو خواجه و من غلام

دعویی عشقت گر کنم سید بود بر هان من

ای خلبان الله من فرزند من بر هان من
شمع بزم جان من از نور رویت روشن است
باد روشن داشتم چشم چرا غ جان من
در نظر تمش خیال روی تو دارم هدام
ایدل و دلدار من ای جان وای جانان «
گوشکن تا شنوی ای میر سرمستان «
مجلس عشقست و من می گوییت از جان دعا
مدت هشتاد سال از عمر من بگذشته است
میر خانی من نبودی یکزن من در هر چیز حال
یک چن هر گز نفرمودی توی فرمان «

یادگار نعمت الله قرة العین رسول

اور حله آن بس سایه سلطان من

رحمتی گن ار دل و بی جان من بو سه ده بی اب جانان من

کفر زلفت میسرد ایمان من
جای آن کنج دل ویران «
درد درد دل بود درمان «
جان چه باشد تا بگویم جان «
می خورند و میسند فرمان «

مو بعو زلت پوشان کرده
عشق تو گنج است و دل ویرانه
صف درمان گر نباشد فارغیم
پیش توجان رامجال هست نیست
در خرابات مغان رندان تمام

مجلس عشق است و ساقی در اقطع
نهمت الله میر سر مستانه عن

می نماید در همه دلدار من
باد دائم روشن این دیدار «
غیر عشقش نیست یار غار «
روضه رضوان بود گلزار «
خدمت معشوق من خمار «
لا حرم من یار او او یار «

صد هزار آئینه دارد یار من
دیده من روشنست از دیدنش
جز خیالش نیست همه خواهی مرا
بلبل سرمستم و نالان به ذوق
من خراباتی و رند و عاشقم
او و من باهمد گر باشیم خوش

نهمت الله گر نگشته آشکار
کی شدی پیدا بتو اسرار من

در چشم من آن نور است ای نور دوچشم من او ناغل و منظور است ای نور دوچشم من
در خلوت میخانه بزمی است ملوکانه هم جنت و هم حور است « « «
بردار فنا رفان سردار بقا بودن آن منصب عصور است « « «
آن دلبر هر جائی از غایت پیدائی گویند که مستور است « « «
شیخی که خیال غیر در حاظه او گنجید از مذهب ما دور است « « «
گر منکر میخواران انکار کند ما را گلزار که معذور است « « «

رندي که بسرمستی سر حلقه مستان است
آن سید شهور است ای نور دوچشم من

ساقی سر هست راندان میدهد جاءی بمن وز لب او پرسد هر احظله پیغامی بمن

گاه ز لف ش می فشاند گاه بر رو می نهد
 منشی دیوان اعلی از قضا و از قدر
 من دعا گویم دعای دولتش گویم مدام
 در خرابات مغان مست خراب افتاده ام
 دام و دانه مینهند سیا دخمن از زلف و خال
 در رسالت هر چه می بینم رسول حضرت شد
 نعمت الله بجاس زندانه آرامیده
 چشم هاش میدهد در هر نظر جامی بعن

نور طمعت او گشته چشم ما روش
 گاه کردم و دیدم نور او او را
 فروغ اور حمالش که شمع انجمن است
 اگر نه نور حمالش بعث نماید رو
 نماید دیده بسگانه زانکه تاریک است
 گرفته جام می دست آمده در بزم
 همیشه در نظرم اور نعمت الله است
 نگر بدیده ما نور چشم ما روش

اگر نه نور او بودی نمودی چشم هاروش
 بعث آئنه بخشید و روی او در آن پیدا
 سخن ازدی وا فر دام گوا مر وز خود فردا
 شب تاریک هجر انش بر روز آور کوصل او
 چراغ خلوت دیده بسگانه شمع شکر بر افروزی
 صفائی جام می هارا نماید ساقی باقی
 دو چشم روش سید نماید نعمت الله را
 نور او تو ان دیدن حمال کبریا روش

ای بتوت تو جان ما روشن
بجمال تو چشمها »
من تو دیده ام تو را »
در همه دیده ام خدا »
من چو ذره در آن هوا »
دل چو برو ته آن ضیاء »

ای بروی تو دیده ها روشن
بکمال زبانها گویا
نور چشم منی از آن شب و روز
مردم دیده تا بخود بیناست
دهر تو آفتاب جان و دل است
عشق تو شمع خلوت جان است

صورت روی خوب سیده هاست

نور معنی والضیحی روشن

زاهدان را نرسد غیبت رندان کردن عیب باشد بر ما غیبت ایشان کردن
بزم ما هم مجلس عشق است حریفان سر هست توان مجمع ایقاوم بریشان کردن
خود گرفتم که نوانی که دلم آزاری اینچنین کار خطرناک نه بتوان کردن
دل ما کعبه عشق است و مقام محمود بادویران که داشت دادویران کردن

بر وای عقل و مکن سر زنش عاشق مسٹ

بد بود سر زنش سید نیکان کردن

بریسار و بمعین توان دیدن

عشق در آن و این توان دیدن

در رخ شمس دین توان دیدن

آن چنان آفتاب روشن دای

نور او در زمین توان دیدن

ماه اگر چه بر آسمان باشد

آن چنان این چنین توان دیدن

عاشقانه اگر طلبکاری

چهره ئیل امین توان دیدن

گر امین خدا چو من باشی

خانمش با نگین توان دیدن

با سلیمان اگر حریف شوی

نعمت الله را اگر بایی

دلبر نازین توان دیدن

جان عالم آدم است و دیگران همچون بدن جان عالم خانمت گر نیک دریابی سخن

هر چه باشد آدم بنداند از جان و دل خواه جسم و خواه جان خواهی مالک خواه اهل زن

نور چشم عالمی از دیده مردم نهان   یوسف مصری ولی پیدا شده در زیر هن
روح اعظم گفتم و می گفت مستانه مرا   جان من بادت فدا ای جان و ای جان من
دانهای جام بقا خواهی که نوشی همچو ما   در خرابات فنا مستانه خود را در فکن
عاشق و مست و خرابم ساقیا جامی بده   مطر با قولی بسگو با آشنا جامی بن

بت برستی می گند تابت برست ازدر جهان
من خلیل اللهم و باشم همیشه بت شکن

ای اور چشم عاشقان بشین چشم خویشن   یاقوب را دلشاه کن ای یوسف گل زیر هن
ای صورت لطف خدا وی پادشاه دو سرا   لطفیکن از روی کرم پرده زر ویت بر فکن
آئینه گیتی نما تمثال از تو یافته   توجان جمله عالمی جموع عالم چون بدن
بر پرده دیده از آن نقش خیالت می گشم   نا غیر نور روی تو چیزی نبیند چشم من
خوش آتشی افر وختی عود دل ما سوختی   از بوی دود عود ما گشته معطر انجمان

بانعیت الله همه دهم در هر نفس جان بر ورم
تا چشم مستش دیده ام مستانه بسگویم سخن

اظری کن بنور او در من

چشم من شد بتوار او روشن

بود آن یوسفی و پیرا هن

هر خیالی که نقش می بندم

تا نماید نورا یو روشن

حیم گیتی نما بدست آور

خوش به شیست گر کنی مسکن

کنچ می خانه جنت الها ویست

سر خود را پای او افکن

دست ساقی ما بسگیر و بیوس

عقل معمور میشو دالکن

عاشق مست چون سخن گوید

گر تو هستی محب سید ما

دل زند شکسته را مشکن

ایها العذاب چو جای ما و من   عین مطالویم که می گوییم سخن

چون نباشم هر نباشد غیر من
گاه باشد یوسف و گه پیرهن
من رآی روحان حلا فی البدن
خواه برد پوش خواهی بر فکن
خواه بت میساز و خواهی میشکن
کل شیئی منکم عندی حسن

تا که من با من بود من من نیم
عشق گه در جسم و گه در جان بود
روح روحی و روحی روحی
من چو ای من در درون خلوت
خواه می مینوش و خواهی تو به کن
من چو از آل حسین لاجرم

هر چه بینی در همان انجمن
عاشق و معشوق را بین هم چو من

یوسفی را مینگر در پیرهن
روشنش می بین چوشمعی در لکن
کفر زلف از روی ایمان بر فکن
یادگار ما نگه دار این سخن
زانک او جان است عالم چون بدن

گر خیال نفس بندی در ضمیر
در دل ما آتش جانسوز عشق
کفر زلف او سنت عالم سر بسر
عاشق و معشوق عشقی ای عزیز
نور او در دیده عالم نگر

نور چشم نعمت الله را بین
حلق و حق با هم گر می بین چو من

آن یکی در هر یکی بیدا بین
عین ما را هم بین ما بین
دیده را بگشا یا این جا بین
غرقه دریا شو دریا بین
در همه یکنای بی همتا بین
حال این سوداگری شیدا بین

نور او در دیده بینا بین
آن از جام حبابی نوشکن
ایکه میگوئی که آنجا بنش
بر اب در راهه میگردي مدام
آینه گر صد بینی ور هزار
در سرم سودای زلف او فقاد

نعمت الله را اگر خواهی بیا
در خرابات مغان ما را بین

موج دریا را بین ما بین آب را در موج و در دریا بین

<p>ذوق سر وستان یا از ما بین صورت و معنی بی همتا بین آن یکی باهر یکی یکتا بین عاشق و معمشوق را یکجا بین تو یا گو عارفی اینجا بین نعمت الله در همه عالم یکی است آن یکی تنها با تها بین</p> <p>نور روی او باو نیکو بین صورت و معنی این هر دو بین سو سو گرددروان هرسو بین در همه آئنه او یکرو بین یوسف و پیراهن یکتو بین من چنین می بینم اور اتو بین سیدم آئه آئه نهاد هر چه می خواهی نور او بین</p> <p>نور روی او نور او بین در صفائی روی او آن رو بین ور نهی بینی چو احول دو بین روشنیت در دیده ما تو بین عین ما را مینگر هرسو بین با کی هاراز شست دشو بین نعمت الله را چشم ما نگر نور نور الدین ما نیکو بین</p>	<p>جامی از می بی نمی بستان خوش آئنه بر دار و خود را می نگر مینماید آن یکی در هر یکی هاشقانه صحبتی با ما بدادر دیگران بینند او را در بهشت نعمت الله در همه عالم یکی است</p> <p>چشم بگشا و جهال او بین جام می بایکدگر خوش نوشکن جام ما باشد حباب و آب می صد هزار آئنه دارد بار من دامن دلق دو توئی پاره کن روی او بینم نور روی او سیدم آئه آئه نهاد هر چه می خواهی نور او بین</p> <p>با تو گویم روی بیچون چو بین روشنست آئنه گینی نهاد مینماید آن یکی در هر یکی آفتابی رو نموده مه تهاب آب رو جوئی در این دریا در آ خرقه هستی بی میشور چو ما</p> <p>نعمت الله را چشم ما نگر گفت ای درویش ما تو پادشاهی خود بین</p>
---	--

بنده گاه گفتگوی سلطان گدای خود بین

سربه بور در گه ماسر از آنجابر مدار
در دندانه بیا درمان خود از ما طلب
گوشیه بیخانه ما جنت المأوى بود
بیک و بد گرمیکنی باهی سرای خوبشتن
پازره بیرون نهادی سنک بور پایت فرد
عاشقانه خوش در آ در بحر بی پایان ما
نعمت الله راجوی و آشنای خود بین

جامیم و شراب این عجب بین
این طرفه که هم میم و هم جام
در صورت وج و جو در دیما
ما تشنه لبیم و آب جو میم
ما نقش خیال خوبش بینم
جان است نقاب روی جانان
دیدیم و جود نعمت الله
چون جام شراب این عجب بین

خلق را مظہر خدامی بین
بادشه همدم گدا می بین
دیده بگشا و هر کجا می بین
نظری کن بچشم ما می بین
حال مسکین مبتلا می بین
همدم ما شو و دوا می بین
باده مینوش و جام می را بین
قدمی نه بخلوت درویش
ایک گوئی کجا تو انم دید
نو رچشم است و در انظر بید است
نا اله زار مبتلا بشنو
در دردش مدام می نو شم
نعمت الله را بدهست آور
سبد و بند را بیا می بین
هر چه بینی انور او می بین
بلکه او را باونکو می بین

نظری کن در آینه نگر
 خود و عشق رو برو می بین
 زلف بگشا و مو بهو می بین
 آب میجو و سو بسو می بین
 گردا واحول شدی بدراهمی بین
 جام مبنوش و هم سبو می بین

غیر او نیست سید و بند
 سید و بند را باو می بین

چشم بگشا همان همین می بین
 تحری کن آن و این می بین
 قدرمی بین و خورده بین می بین
 رو برو بار همنشین می بین
 نور آن روی ناز بین می بین
 دیده و نور را فربان می بین

نچنان حضرتی چنین می بین
 بام و می را بهمد نگر دریاب
 در و آفتاب در اندر است
 جام گیتی نما بدست آور
 صن او را نگر بدید او
 ور چشم است و دیده روزشناز او

نعمت الله امین حضرت اوست
 آن امانت نگر امین می بین

گل و سلش بدست او می چن
 جاودا نیش عاشقان بشین
 نظری هم یعنی ما بگزین
 به از این دین ما که دارد دین
 این خطاین که میروند رجین
 کی کند عشق عقل را نمکین

ور رویش بچشم او می بین
 دسر جان روان چو ما بر خین
 ما حبایم و عین ما آب است
 بل ما اتفیاد میخوب است
 چین ذلف صبا دهد بر باد
 عشق مستست و عقل مغمور است

ذوق سید حباب می بخشد
 تا ابد باد ذوق او آمین

آب میجوئی بیا با ما نشین
 تشنگه با ما درین دریا نشین

آنگهی مستانه خوش اینجا نشین
پست شد آن خواجه بالا نشین
بر سر بر سر او ادنی نشین
خود کی آید سوی ماصحرا نشین
پیش آن عشق و قی بی همتا نشین

نعمت الله را بین در عن ما
عار فا به خوش بیما با ما نشین

عاشقانه خوش درین دریا نشین
بر در یکنای بی همتا نشین
خوش بیا بر دیده بینا نشین
دو خرابات فنا بالا نشین
دایره گردشده تمام از پا نشین
همنشین خود شود تها نشین

مجلس عشق است و ما مست و خراب
نعمت الله باید ت با ما نشین

آبرو می باید ت با ما نشین
عاشقانه خوش بیا اینجا نشین
جاردان در جنت المأوى نشین
گر بلائی یافته بالا نشین
همچو ما با بار بی همتا نشین
شرح اسماخون و بالسانشین

خیز دستی بر فیلان پائی بکوب
چون در آمد عشقی عقل از جایرفت
خط موهم است عالم طرح کن
بحر ای باید درین دریا ما
عقل را از در بران گر عاشقی

ذوق مادری بیا با ما نشین
چست بن خیز از سر هر در جهان
چشم ما روشن بیور روی اوست
سر بنه در پای خم و زدایه وار
گرد نقطه عدتی گردی طواف
گر زایی همدی و محرومی

مجلس عشق است و ما مست و خراب
نعمت الله باید ت با ما نشین

خوش بیا با ما درین دریا نشین
 مجلس عشق است و ما مست خراب
خانه دل خلوت خالی اوست
از بلا چون کار ما بالا گرفت
این و آن بگذار بن خیز از همه
جهانه اشیاء مصحف آیات اوست

در خرابات مغان سید بجو
سر بنه در پای خم از پا نشین

بر در عبور و ش خوش بنشین
جام می را بتوش خوش نشین

پرده راز خویشتن هدوان
این صیحت نکوست یادش دار
در داگر هست خوشخو شی میجوش «
از سر کاریات خوش بر خیر
در سفر قند اگر بیا بی بار
در خرابات نعمت الله را
گر بیایی بیگوش خوش بنشین

کرمی کن بیا و می بنشین
رنده است خوشی بدست آور
در خرابات عشق مستنا نه
ذوق از زاهدان نخواهی یافت
با دل ریش پوش درو بشی
حاصل عمر ما دمی باشد
نعمت الله اگر کسی جوید
بیش رند مگر می بنشین

این و آن باشد از آن شمش دین
میخورم سو گند جان شمس دین
این معانی از پیان شمس دین
داده ات اینک نشان شمس دین
باده نوشان عاشقان شمس دین
راه رو باز هر وا ن شمس دین
نعمت الله سید شاهان بود
گرچه هست از بندگان شمس دین

دیگر آن جاتید و جانان شمس دین
این و آن چون بنده سلطان شمس دین

۴۴۵

خوش بخوان قرآن و میدان شمس دین
قد کنج گنج و بران شمس دین
نور بخش ماه تسان شمس دین
ساقی سر هست رندان شمس دین
رهنمایی چار باران شمس دین
ارمعانی و بیان شمس دین
چشم عالم روشنست از نور او
دیده ام روشن بجهان «

هفت هیکل آیه در شان است
دل بود گنجینه گنج الله
بدر دین از شمس دین روشن شده
خوش خراباتی و مستان در حضور
چوار باراند امام انس و جهان
علم ما علم بدیعی دیگر است
شمس دین از نعمت الله می طاب

زانگه او دارد نشان شمس دین
نور چشم مردم است از دیده عالم اهان غیر عین او کهیند نور او در انس و جهان
گردش روشن بور روی او چشم ذات نور روی او بین روی او بینی عین
در مظاهر مظہری ظاهر شده در چشم ما دیده بگشا تا بینی نور او در عین آن
حرف حرف بولغ عالم چو میخوانم بذوق در همه منشور می باهم بنام او نشان
یک سرم در میان ما نمیگیرد حجاب خوش میانی در کنار و خوش کناری در میان
صد هزار آئینه دارد در نظر آن بار من لاجرم هر آئینه او را نماید آن چنان
خواهد ام عام بدیع عارفان از اوح دل باز اسرار معانی میکنم با تو بیان
در خرابات قد جام بقا نوشته ام فارغ غم خوش فارغ از هر دوجهان
نعمت الله از رسول الله مانده بادگار
کس ندبده سیدی چون سید صاحبقران

گرگدانی کنی تو از سلطان پادشاهی کنی چو شاه جهان
آنچنان گنج در چین و بران گنج عشقش بجو که در دل تو است
نور رویش بچشم ما پیداست گرجه باشد ز چشم تو پنهان
جام گیتی نهاد بسدست آور تا بینی جمال خوش در آن

جان عارف بگرد نهطله دل
 تا گرفتم میان او بکنار خوش کناری گرفته ام بعیان
 فیض از نور نعمت الله جو
 گفته سیدم روان میخوان

من باو زنده توئی زنده بجان
 نوش کن آب حیات معرفت
 صورت و نقشی که آید در نظر
 ساقیم مست است و جام می بدست
 هوجود ریا نزد ما هر دو یکیست
 جمله اشیاء نشان نام اوست

اینچنین زنده نباشد آنچنان
 تا چو خضر زنده مانی جاودان
 چون خیال اوست بر چشم مش نشان
 در سر اسمان حائف عاشقان
 یک حقیقت در ظهور است این و آن
 گرجه اورا نیست خود نام و نشان

گفته سید حیات جان ماست
 لاجرم در جان ها باشد روان

سین انسان گر بر انداده میان
 چون نمانی تو نماند غیر تو
 نوش کن می جامرا هم لعل ساز
 بگذر از نام و نشان خویشن
 چیست عالم پرده نقش و خیال
 یار سر مستست مارا در کنار

نعمت الله عاشق و معشوق ماست

بلکه خود عشق است بیش عاشقان

اینچنین پیدا و پنهان آنچنان
 هاشان از بی شانی باقیم
 در خرابات مغان مست و خراب
 در دمندیم و دوا درد دل است

بر کنار از ما و با ما در میان
 بی نشان شو تا بیایی آن نشان
 همدم جمامیم و فارغ از جهان
 کشنه عشقیم و حسی جاودان

مرغ جان از برج دل پرواز کرد
ساخت بر زلف پریشان آشپان
سر پای او فکن دستش بگیر
آستینی بر همه عالم فشنان
ذوق سر مستی ن سر مسنهان طاب
نعمت الله راز خوان عارفان

هست بودی هست رفقی از جهان
مست خپل د هر کاوس سر مست رفت
هر چهور رزی دان کهی ارزی همان
هن شان از بی اشانی باقیم
تا میان او گرفتم در گنار
خیز دستی برو فشنان بائی بکوب
همت باشی مست خیزی جاودان
ور رو د میخورد باشد هم چنان
قبیت باشد بقدر این و آن
بی شان شو تایی این شان
بیست غیری در گنار و دره میان
سر فدا کن در ساعع عارفان

نعمت الله گر همیخواهی بجو
همیچو گنجی در دل صاحبدلان

اگر ذوق صفاداری طلبکن خدمت رندان و گر خواه بحضوری خوش در آدرخاوت رندان
نور از خدمت راهه بعمری کار زگشاید هزارت کار بگشاید دی از خدمت رندان
طلبکن وندسر مستیگ را ذوق خوش بایی دمی با حام هدم شو که بایی امّت رندان
خراب است و ماسه مست و ساقی حمام میردست چاه خود چالیک من دارم مدام از صحبت رندان
مگو در بزم سر مستان حدیث دنی و عقبی بانها کی فرود آید زمام هست رندان
نعمت رندی بجو از جنت رندان
بی از نعمت الله بجو نعمت رندان

حمد تو پنهانی و لطف تو بکران
با جمله در حدیث و جمال تو س عیان
در خود توئی گو که ان اکنون شدم نهان
در زهد و در صالح و در انکار و امتحان
در دیدن صفات کمال تو هر زمان
بیوته ما و تو بکرم هست جاودان
فی الجمله چون من تو همه کیستی گو
در کعبه و کنشت و خرابات و صلوات
فی الجمله عارفیم به صورتی که هست
با ما توئی و از تو جدا نیست همچو

نور تو آسمان و زمین را ظهور داد	روشن شد از جمال و کمال تو اینجهان
سید بینده داد وجودی ذ جود خود	بنمود آنچه بود هارباب این و آن
چه خوش ذوقیست ذوق باده نوشان	چه خوش آهی است آه دردمندی
چه خوش و فتی است وقت کهنه پوشان	چه خوش حالی است حال بینوایان
چه خوش دردی است درد درد نوشان	شراب وحدت از جام محبت
بروی یار کردم دوش نوشان	حریف مجلس رندان عشق
که باشد آب حیوان در بیوشان	چه خوش ساقی ذ خوش میخانه دارم
ز سر مستی همه خمهاش جوشان	چه خوش شعری است شعر نعمه الله
یار اگر بایدت بیاران	چه خوش قولی است گفتار خموشان
کی خورد غم ز قدره باران	قدمی نه بخلوت باران
بود اینکار کار بی کاران	هر که ما چون فقاد در دریا
زاهد و بندگی هشیاران	کار ما عاشقی بود دائم
ببود خار بیش میخواران	ما و رندی و خدمت ساقی
میرد دل ذ دست عیاران	هر عزیزی که میخورد باما
بند ه سید خن اباتم	وه کذاف یتم چه طراست
لا جرم سرورم بسرداران	
حاجت جامع خدا انسان	جام گبته نمای ما انسان
محروم راز کهربا انسان	صورت اسم اعظامش دائم
مینماید عیان نورا انسان	گنج و گنجینه و حلیسم بهم
بندگانند و بادشا انسان	هر چه در کاذبات میخواهند
صوفی صفا صفا انسان	خانقاہیست شش جهت بهشان

هوج و بحر و حباب و قطره و جو
این سوا خانه خراب بود
دردی درد دل که درمان است
نمیکند نوش د ایما انسان
نعمت الله را اگر یابی
خوش ندا کن بگو که با انسان

گاه تاریک است و گهر و شن سرای اینجهان
گر نوای آنجهان داری پیا خوشوقت باش
اعتمادی نیست بر یاران این دنیا دوی
بگذر از حرص جهان راه خطای دیگر مرف
دانمای خر بند باشد که آمد شد کند
میدهد عمر عزیز خوبیش بر باد هوا
دینت آباد خرامی خاکدان خوشی
نعمت الله دنیی و عقبی نخواهد از خدا
آنجهان هر گز نمیخواهد چه جای اینجهان

جام می عشق تو نوشم بجهان
دردی دردت نفر وشم بجهان
در ره عشق تو بگوشم بجهان
گوشکن ای یار خروشم بجهان
گوی مگو هیچ خموشم بجهان
سید خود خوانیم ای جان من
بنده ام و حلقه بگوشم بجهان

جام گیتی نما زما بستان
دردی درد دل دوا باشد
گر بلائی دهد خدا در باب
چون رسیدی درین سوا بستان
ساقر پر ذ می پا بستان
در دندی خوشی دوا بستان
پخشش حضرت خدا بستان
هم مرادی از این سرا بستان

آیروئی ز چشم ما بستان
همجو بلبل ذکر نوایستان
گر پستان گذر کنی نفسی

نعمت الله مجو ز یوگانه
هر چه خواهی ز آشنا پستان

از خوش آشنا شده پیگانه جاودان
بارب که باد عاشق دیوانه جاودان
جام شراب و صحبت رندانه جاودان
نابت قدم سیاده و مردانه جاودان
نشسته دل هی خوش و مستانه جاودان
پیوند جان ماست بجانانه جاودان
مائم و جام باده و جانانه جاودان
بگذر عقل و عاشق دیوانه را بگیر
خوش جنتی است رو خدروندان میفروش
جاود دل مجاور در گاه دلبر است
در بزم عشق عاشق و هستیم و باده نوش
بنموده ایم ظاهر و باطن بهم عیان

دیدیم سبدی که جهان در پناه اوست
بر عرش دل نشسته و شاهانه جاودان

نیک نزد یکی مرد دوری بمان
در وصانی هجر و مهجوری بمان
بگذر از هستی و معروفی بمان
قصه رضوان مگو حوری بمان
روشنیش می بین و مستوری بمان
غیر او نار بست یا نوری بمان
وقت سر مستی است معموری بمان
آشناei ترک یوگانه بگو
غره علم و عمل چندین میباش
صحبت رندان غنیمت میشمر
نور چشم عالمی پیدا شده
خبرت از داری ز غیرش در گذر
از انا بگذر بحق میگو که حق

نعمت الله باش منصوری بمان

از خدا میدان خدا از خود مدان
لطف میفر ما عطا از خود مدان
در حقیقت فعالها از خود مدان
ما باو محتاج و او از ما فتنی
گر خدا خواهی جدا از خود مدان
گو همه عالم بدر و پیشی دهی
فاعل مختار در عالم یکی است
تو فقیری ابن غنا از خود مدان

از فنا و از بقا بگذر خوشی
 این فنا و این بقا از خود مدان
 درد او بخشد دوا هم او دهد
 عارفا درد و دوا از خود مدان

در همه حالی که باشی ای عزیز
 نعمت الله را جدا از خود مدان

از مامکن کنار که مائیم در میان
 نوادی از آن کنار بعما رو نمود و باز
 گرنه مراد اوست که گیریم در کنار
 بسته کمن بخلو ت میخانه میم و یم
 عشق است جان عاشق و دل زندگیم ما
 عاشق کنار دارد و عشق قهم کنار

از مامکن کنار که مائیم در میان
 نوادی از آن کنار بعما رو نمود و باز
 گرنه مراد اوست که گیریم در کنار
 بسته کمن بخلو ت میخانه میم و یم
 عشق است جان عاشق و دل زندگیم ما
 عاشق کنار دارد و عشق قهم کنار

سیده وحدیست که ملطان گردای اوست
 آن دیشه کچ میم که گدا ئیم در میان

دمی در چشم مست ما نظر کن
 بگو صورتگری در عین صورت
 حباب و موج و قطره جمله آباد
 نقاب ماه را بگشا و بگو
 دلی چون آینه روشن بدست آر
 خجالش نقش کن بر پرده چشم

چو عالم می نماید نعمت الله
 نظر کن در همه اشیا نظر کن

بیا در چشم مست ما نظر کن
 در بن دریای بی پایان قدم نه
 هزاران آینه شتر رو نماید
 نظر کن ناظر و منظور بسگر

بیان مذکور و ناظر را نظر کن
 بعین ما در بن در با نظر کن
 در آن یکتایی بهم تا نظر کن
 دمی در دیده بینا نظر کن

نظر کن در همه اشیا نظر کن
توان دید آنچنان جانا نظر کن

همه اشیا بها او را نماید
بود روی او او را توان دید

کتاب نعمة الله خوش بخواهش
مسما در همه اسماء نظر کن

بنگر که سر آب و سر آیست نظر کن
در دیده ما صورت خواهیست نظر «
عالیم همه چون آب و حبابیست نظر «
این هر دو بهم جام و شرابیست نظر «
در اصل همه قطره آیست نظر «
روشن بنگر ماه تفایست نظر «
مینکه چه خوش میست خراست نظر «

عالیم سر آبی و سرایست نظر کن
آتشی و خیالیست از آنرو که خیالیست
اما نظری کن بحقیقت که نوان دید
آیست و حبابیست درین بحر هو پدا
گر در یقین است و گر لولولا لاست
هر ذره که بینی بهو خورشید نماید
در کوی خرابات بجهو سید ما را

ایدل ز جهان جان گذر کن
در عالم عاشقی سفر کن

دن بگوشها میگده مقر کن
دامن چو صدف پراز گهر کن
پاران حریف را خبر کن
جز معنی عشق او بدو کن
امروز صفات خود دگر کن
خواهی که خدمای را بینی
در چهوه سیدم نظر کن

در چشم بر آب ما نظر کن
مودای میان تهی چه داری
هر سو بر و وزما خبر کن
رندانه پیا ز سر بدر کن

خود را بگهال معتبر کن
مستانه بیزم ما گذر کن
در عالم نیستی سفر کن
با مانو حدیث پرورین کن
بـگـر تو جمال نعمت الله
در جام جهان نما نظر کن

مستانه در آن کوچه میخانه گذر کن
وندانه هجرد شو و مستانه گذر کن
چون سایه وبر در آن خانه گذر کن
مستانه بر آن شمع چوپروانه گذر کن
بـیـ منـتـ کـاشـانـهـ زـ کـاشـانـهـ گـذـرـ کـنـ
ایـناـصـحـ اـزاـینـ گـهـنـ اـفـانـهـ گـذـرـ کـنـ

ترک این خلوت خجالی کن
هم ولایت فدای والی کن
فخر بـنـ جـمـلـهـ موـالـیـ کـنـ
منصب خویش نیک عالی کن
مسکن خود در آن خواهی کن
نظر یکن دراو و حالی کن
ظاهر خویش راجمالی کن
او در سیدم هلالی کن

بـشـنوـ اـیـ بـارـ وـ اـضـطـرـابـ مـکـنـ
خـوـیـشـ رـسـوـایـ شـیـخـ وـ شـابـ مـکـنـ

خـاـکـ کـفـ پـایـ عـاـشـقـانـ شـوـ
گـرـ پـخـواـهـیـ بـهـشـتـ جـاـوـیدـ
هـسـتـ بـگـذـارـ عـاـرـ فـانـهـ
جـامـیـ ذـحـبابـ پـرـ کـنـ اـزـ آـبـ
ایـ دـلـ بـدـرـ خـانـهـ جـانـانـهـ گـذـرـ کـنـ
هـشـیـارـ صـفتـ بـنـ سـرـ کـوـیـشـ مـرـوـاـبـدـ
بـاـ صـورـتـ جـانـ مـهـرـ مـعـانـیـ تـوـانـ باـقـتـ
جـانـ سـازـ تـوـ پـرـ وـاءـ آـنـ شـمعـ جـمـالـشـ
چـوـنـ مـرـدـهـ لـکـ دـیدـهـ مـاـ گـوـشـهـ نـشـینـ شـوـ
دـبـشـ دـلـ مـاـ مـرـهـ وـ اـفـسـونـ نـپـذـيرـدـ
سـیدـ تـرـ اـگـرـ طـالـبـ درـدـانـهـ عـشـقـیـ
درـبـاـ شـوـ اـزـ قـطـرـهـ درـدـانـهـ گـذـرـ کـنـ

۱ خـانـهـ دـلـ رـغـبـ خـالـیـ کـنـ
ازـ عـلـیـ وـلـیـ دـلـایـتـ جـوـ
بـندـهـ خـاـدـمـ عـلـیـ مـیـاـشـ
بـاشـ مـولـیـ حـضـرـتـ مـولـیـ
درـحـرمـ گـرـ نـورـاـ بـاـشـدـرـاهـ
جـامـ گـیـتـیـ نـمـاـ بـدـسـتـ آـورـ
بـاطـنـاـ بـاـ جـلـالـ خـوـشـ مـیـاـشـ
آـ قـاـبـ اـزـ چـهـ مـاهـ بـیـطـلـیـ

<p>صورت شرع را خراب مکن گوش با نفعه رباب « اعتمادی بخورد و خواب « خوردن خود بخیر آب « غلطی حکم نا صواب « قول ما بشنو و جواب « طعنه بر نور آ قتاب « سرآی چنان سر آب « گوش کن منع واجتناب « چند روای دگر شهاب « نعمت الله را بدست آور عمر بخدمتش حساب مکن</p> <p>با سیکروحان گران جانی مکن اینچنین کار از نمیدانی « ما نمیخواهیم دیس ای « دیوی دین مسلحانی « بنده با ما تو سلطانی « خوبیش با بنده پر بشانی « نعمت الله بادر سر مستان بود دوستی با وی چو توانی مکن</p> <p>ما راهمه ذوق از خداون کامشب یاران حریف ماین مستانه سر و د میسر این هر چند که صور تا جداین</p>	<p>اگر ت معنی است حاضر باش چشم بر شاهد و شراب منه میخوری خواب میکنی شب در روز میم خوری چون نحرارتی دارد ایکه گوئیکه خمر هست حلال از سر ذوق با تو میگویم ذره را آذتاب میخوانی آخرت را چرا شوی منکر کشف اسرار شر عجایز نیست عاقبت میردی سوی گیلان</p> <p>دور شوای عقل نادانی مکن عشقیازی کار بیکاران بود ایکه گوئی دل عمارت میکنیم چون تورا ایمان بکفر زان نیست در خماری لاف از مستی هنن دست وادر از سر زلف نگار</p> <p>در صحبت ما همه صفا یعن تا روز صفا و ذوق مستی است رنده ای مستند و لا ابالی در عالم معنی عین عشقان</p>
--	--

با در ذی درد عشق صافیم
 رغدان همه اینم از دوا ین
 مطاب سختم چو خوش سراید
 در پاش سران همه سرا ین
 گوئی عشقش بالای جان است
 میکشیم دایم که خوش بلا ین
 رندی که میش اوی کجا ین
 شاهان جهان بدولت عشق
 در مجلس سیدم گدا ین
 درد مندیم و از دوا اینم
 بینوا اینم و ز نوا اینم
 در خرابات خلوتی داریم
 خوش نشسته در این سرا اینم
 بخدا هر که باشد او باقی
 همچو ما گردید از فنا اینم
 هر که خواهی و هر که بینی بود
 پار ما باشد و ز ما اینم
 قدمی به در آ بعیضا نه
 تا که گردی چو اولیا اینم
 باش اینم ز خوف بیگانه
 بشین پیش آشنا اینم
 بند و سید خرا ہاتم
 رندیستیم و از شما اینم

حال من از آن نر گس مسناه طلب کن
 راز دلم از سبیل جانانه طاب کن
 در صویه باری نوان یافت حضوری
 ای پار حضور از در بیخانه طاب «
 آن چیز که از عاقل صد ساله ندیدی
 از یک نظر عاشق دیوانه طاب «
 در کنج ارج طلبی در دل ویرانه طلب «
 آن چیز که از عاقل صد ساله ندیدی
 جان باختن از عاشق بدل طاب ابدیت
 سوت دل دلسوخته آتش عشهش
 مردانگی از مردم مردانه طلب «
 در سی نه شمع و دل پروانه طاب «
 چون مردمک دیده در بیا دل سید
 در دیده ما در شو و در دانه طلب کن

عاشقانه بشنو و خوش بند ما را گوش کن
 در خرابات فنا جام بقا را نوش کن
 سر خوشانه پای کوهان از در خلوت در آ
 دست دل بادا بر سر مست در آغوس کن

ذوق سرمهستی اگر داری در آ در میکده آتشی در خوردن و چون خرمی خوش جوش کن
زاهدی گر گویدت از باده نوشی تو به کن جرمه در کام جانش رفق گو خاءوش کن
پادشاه عشق خوش در غارت مالک دلست گر تو راعشق است جان و دل فدای او ش کن
مطر با قولی گو عشق را خوشوفت ساز ساقیا جامی پیار و عالمی مدهوش کن
نعمه الله این سخن از ذوق میگوید به تو

ذوق اگر داری پیاو عاشقانه گوئی کن

ما آشنای خوب شیر پیگان گی رها کن دردی بذوق مینوش درد دلت دوا کن
در بحر ما قدم نه باها دمی بر آور آب حبات ما نوش میلی بسوی ما «
خواهی که پادشاهی یابی چون بدگانش
داری هوا که گردی سردار بر در او
هر ظهری که بینی جام جهان نهائیست
جام شراب مینوش شادی روی رندان
مسنا این چنین کاری رو و بی ریا «
با سید خراحت رندانه عهد بستی
مشکن تو عهد خود را آن عهد را وفا کن

فرصت غنیمتست غنیمت رها مکن
رندی که از گرم بتو جام شراب داد
گفتی که عین دم بس کوی میفروش
در یتم اگر بکف آری نگاه دار
بار قدم خویش لگه دار جاودان
نهاده ندبم حضرت سلطان عالم است
در یاب نعمت الله و با او دمی بر آر
خوش نعمت خوشیست نعیمت رها مکن

در عینی چنین توان سمعن
خانک در گاه او توان رفتن
عاشقانه خوشی توان حقن
که تو اند کسی جنان گهنه

با عمه این سخن توان گفتی
گر بحالی شود بدیده و سر
بر در میفروش ای رندان
هر چه سلطان عشق فرماید

سید از حق چو این سخن گوید
نمیتوان آن حدیث بتفتن
سلطنت از خدمت نور الهمی باقیت
خادم او را سق داقلیم شاهی باقیت
گز قبول او توانی پادشاهی «
بندۀ او شواگر خواهیکه گردی پادشاه
ظر حکمردن هر چهرا از مال و جاهی «
خوب شود سلطان زدنی باقی در صورتی
پادشاه در جامۀ مرد سپاهی «
در ضمیر روشن می نور ساقی دیده ام
خوب شود دیاری چنین در صحیح‌گاهی «
ساقی هم مست بدیدم صحیح جام می بدمست
ورز غیر ما بخواهی آن نخواهی «
نعمت الله گر همی بخواهی به از ماطلب

من عین تو و تو عین وین عینین
یک عین بود ظهر و او در کونین

هر گه که دو جام پر کشند از یک هی این هر دو یکی باشد و آن یک اشیان
جا می ز شرابخانه دارد در طای جامی د گر از هی مصفای منین
هر چند که آب را نباشد لوثی چون در دو قدر کشی نماید این
در شعس و قعر نگر که روشن یعنی یک نور که رو نموده اندر عینین
گر سلطنت صورت و معنی با هی شاهی کردی چو حضرت ذوالقریب
زاهد بهوای جنتیون و سید

باشد بیددت جنتیش به جنین

زهی چشمیکه می بینیم دایم این لفای تو منور کرد چشمها همیشه آن ضیای تو
بی ایمان و خوشدل باش اگر کشته شو بدر عشق که صد جانت دهد جانان ز پر خونهای «
هوای نست در جانم که میدارد من از نده ندارم در همه عالم هوائی جن هوای «
که غیر تو نمی زید کسی دیگر بجای « دلم خلو تسرای نست خوش بشین بجای خود
سبوئی هیکشم دائم از آن خم صفا می « خرا بانست و من سرمست و ساقی جام میر دست
بهشت حاودا ن ما در خلو تسرای « خیال زاهد رعنای هوای جنت الماء وی

دعای دولت گفتیم و رفقیم از سر کویت
به رجایی بصدق دل همان گویم دعای تو
بعشقت گر شوم کشته حیات جاودان دارم
من آن دلزندۀ عشقتم که دادم جان برای تو
بهر صورت که می ینم خیالت نقش می بندم
چه نورش در نظری دارم لقای که لقای تو
ذیگانه کجا پرسم نشان آشنا جانا
که در عالم نمی باشم بجز تو آشنای تو

یمن دولت عشق تو سلطانی کنند سید
کجاشاهی چنین باشد که باشداو گدای تو

یا ای راحت جانم که جان من فدای تو
سر سودائی عاشق فدای خاک پای تو
دلم خلوتسرای تست غیری در نمی گنجد
بهر جهال تو جهانی نور می باشد
ندارم دستت از دامن اسکر سر میرود در سر
بعشقت گر شوم کشته حیات جاودان دارم
خیالت نقش می بندم بهر صورت که بنماید
توئی نور در چشم من که می ینم لقای تو
محب نعمة اللهم گز او بوي تو می آید
از آن دارم هوای او کاودارد هوای تو

وی پادشاه صورت و معنی گدای تو
ای جسم و جان دین و عقبی فدای تو
ینهاد آن صفات بور صفائ تو
غیر تو نیست لایق خلوتسرای تو
هر عاشقی که هست چو ما آشنای تو
ما نهذ ذره رفض که نان در هوای تو
صد جان فدای ذوق خوشی مبتلای تو
هر گز نداشتیم کسی را بجای تو
آمد بزیر سایه فر همای تو
حمد خداست طاعت ما و شای تو

ایها ج فرق شاه فلک خاک پای تو
مقصود از آفرینش عالم توئی و بس
آئینه صفات الهی و عارفان
خلوتسرای نقش خیال توجشم مامت
ذیگانه از خدای بناشد بهیچ روی
تو نور آفتاب وجودی و کائنات
دلدارد از بلای تو ذوق خوشی مدام
ای جان انس و جان دل ما جایگاه تست
روح القدس که سوره ملکه ملائیکت
گر هست طاعت د گری روزه و نماز

سید سر بر سلطنتش عرش اعظم است
 تا بار یافت در حرم که با ی تو
 شاهان جهان باشد از جان چو گدای تو و محبوب نراز جانی صدجان بفادی تو
 راندان ز تو می جویند زها در تو حلاوا هر کس بهوای خود مائیم و هولای تو
 دل خلوت خاص تست پنهان تو بجای خود والله که نخواهم داشت غیر تو بجای تو
 سگر دست من را گیری من دامن تو گیرم باشی ذ تو اگر یا بهم آیم بسرای تو
 گویند که این و آن باشد برای ما نی تی که غلط کردند هستند برای تو
 جز نقش خیال تو در چشم نمی آید هر نور که می یا بهم یعنی بالقای تو
 در دار فاسید از عشق تو سگر جان داد
 جانش ز خدا جوید پیوسته بقای تو
 پا ساقی بد همامی که جان من فدای تو سر سودائی عاشق فدای خاک با ی تو
 تو سرمستی و منم خود ر طبیعت تو و من رنجور تو سلطان خرا باشی و من رند گدای تو
 ز ساز ه طرب عشق جهانی ذوق می ماند نوای عالمی بخشید نوای ین نوای تو
 خیال آتش رویت را چو من در خوا بخوش یعنی رواشد اگر سازم در روز دیده جای تو
 چو بلبل زار هنالیم گل وصل تو بجهنم چو غنیمه بادل بر خونه می جو بهوای تو
 بر و سید مجهود رمان که کارت ازدواج گذشت
 بغیض از دردی در دست نباشد خود دوای تو
 تو سلطانی بحسن امر و زده رویان گدای تو کنم جان عزیز خود فدای گفای تو
 نوای از تو میخواهم اگر انعام فرمائی چه خوش باشد اگر یا بهد نوای ین نوای تو
 دارم خلوت سرای تست غیری در نمی گزیند ندارم در همه عالم کسی دیگر بجای تو
 گذشتم از خودی پیشک برای دولت و صلات بصدق دل شدم دائم برای تو برای تو
 اگر چه زا هد رعنای پیشک جاودان جوید پیشک جاودان من در خلوت سرای تو
 هوای تست عذر من هبشه از خدا خواهم چه خوش عمر یک من دارم که هستم در هوای
 مشویگانه از سید که سید ند سرمست است
 بجای خوبی مدارش که باشد آشنای تو

آبروئی جو درین دریای ما
 گنج او در گنج ویران دل است
 مجمع اهل دلان گر باید ت
 گر حضور صحبتی جوئی چو ما
 نعمت الله را بجو گر عاشقی
 جام می بستان و مستان را بجو
 جان فدا کن وصلی جانان را بجو
 عشق زلف سر بسو دا میکشد
 بگذر از صورت چو ما معنی طاب
 گنج او در گنج دل گر یافتنی
 ذوق از بخود ر توان باشند
 گوهر این بحر ما گر باید ت
 همت عالی نخواهد غیر آن
 در خرابات مغان ما را طلب
 نعمت الله جو که تایبی امان
 ساقی سرمست رندان را بجو
 جو چه میخواهی بیا دریا بجو
 یکدمی با ما درین دریا در آ
 هر که پسی دست او را بوسه ده
 عشق را جائی معین هست نیست
 دست بگشا دامن خود را بگیر
 نقطه در دایر پنهان شده
 نعمت الله را بچشم ما بین
 نور او در دیده بینا بجو

جو چه میخواهی بیا دریا بجو
 آبروی ما بین دلی اینجا بجو
 گنج خواهی گنج ویران را «
 مو بمو زلف پریشان را «
 زاهدان بگذار و رندان را «
 درد دردش نوش درهان را بجو
 مجمع زلف پریشان را بجو
 کفر را بگذار و ایمان را بجو
 گنج را میباش و ساطان را بجو
 ذوق خواهی خیز و مستان را بجو
 همچو غواصان تو عمان را بجو
 گر تو عالی همتی آن را بجو
 می بتوش و راحت جان را بجو
 نعمت الله جو که تایبی امان
 ساقی سرمست رندان را بجو
 عاشقی دریا دلی اینجا بجو
 آبروی ما بین دلی اینجا بجو
 سرپایش نه از او او را «
 جای آن بیجای ما هر جا «
 حضرت یکنایی همتا «
 آشکارا گفته پیدا «
 آبروئی جو درین دریای ما

خوش در آ در بحر ما مارا بجو
 در وجود خویشتن سیری بکن
 هر چه می بینی بور او نگر
 قاب قوسین از میانه طرح کن
 در خرابات مقان رندانه رو
 سید من مست ما آنجا بجو
 تنه آب حیات از ما بجو
 بر کف ماحوش حیاتی پر ز آب
 آنجان چشمی که بین دروی او
 گرچه کارت درجهان بالا گرفت
 دست بگشان امن خود را بگیر
 نور چشم مست از دیده نهان
 نعمت الله جو که تایانی هراد
 نعمت الله را از ما بجو
 خوش در آ در بحر ما مارا بجو
 ما ز در را ظم و دریا عین ما
 چشم ما از نور رویش روشنست
 آینه گر صد بینی رو هزار
 در وجود خویشتن سیری بکن
 در خرابات مقان رندانه رو
 جستجوی عاشقانه خوش بود
 نعمت الله در همه اشیا بجو
 خوش در آ در بحر ما مارا بجو
 قظره و موج و حباب و بحر و جو
 هر چه می خواهی بیا از ما بجو
 عین ما جوئی بعین ما بجو
 در صفاتی جام می مارا «
 گر ندیدی دیده بینا «
 منصبی بالا تر از بالا «
 صورت و معنی بیهمتا «
 آنچنان بنهان چنین بیدا «
 خانه اصلی است این ما را بجو
 عین ما جوئی بعین ما «
 نور او در دیده بینا «
 در همه آینه ها او را «
 حضرت بکنای بی همتا «
 ساقی سر مست مسنا را «
 جستجوی عاشقانه خوش بود
 نعمت الله در همه اشیا بجو
 خوش در آ در بحر ما مارا بجو
 قظره و موج و حباب و بحر و جو

میخن اسرار او ادای بجو
جای ما جوئی یا آنجا
منصب عالی از آن بالا
بگذر از نقش خیال اورا

تاب قوسین از میانه طرح کن
در خرابات فنا افساده ایم
ز بلا چون کار ما بالا گرفت
غیر او نقش خیالی بیش نیست

سید ما را زین میطلب
صورتش از معنی طه بجو

عین ما جوئی عین ما بجو
نور او در دیده بینا «
در چنان جای خوشی ما را
حضرت یکتای بی همتا
جای آن ویجای ما هر جا
ترک مهاوا کرده ماوا

بگذر از قطره برو دریا بجو
دیده ما جز جمال او نمیدید
بی سر و پا گرد می خانه برو آ
هر چه بینی هر که آید در نظر
عشق را جای معین هست نیست
مجلس عشق است و این مهادی ماست

ظاهری بی نعمت الله کی بود
نعمت الله در همه اشیا بجو

آبرو جوئی درین دریا بجو
ذوق سرمستان ما آنجا
حضرت یکتای بی همتا
در خرابات خان ما را
یک مسما از همه اسما
معنیش در دفتر اشیا
آنچنان پنهان چنین پدا
جای ما در جنت المعاوا

تقد کنج گنج دل از ما بجو
یکدمی با ما بمن خانه خرام
دفی و عقبی باین و آن گذار
رنده سرمستی اگر جوئی بیا
در همه آئینه اورا طاب
شرح اسماء الہی خوش بخوان
نور او در چشم ما پنهان شده
ما مقیم خلوت دل گشته ایم

سید ما نور چشم عالم است
نور او از جده اشیا بجو

رند سر مستی خوشی آنچا بجو
خوش روان شو سوی مادریا «
حضرت یکنای بی همّنا «
تشنه آب حیات از ما «
گنج او در جمله اشیا «
حاصل از دریا و جو مارا «

در خرابات مغان ما را بجو
نه چو فطره چند گردی در هوا
هر دو عالم را باین و آن گذار
خوش در آ در بحر بی پایان ما
هر کجا کنجیست گنجی در ویست
گرد جو گردی برای آبرو

نعمت الله جو که تا بایی مراد
شارح اسماء طلب اسماء بجو

آنچنان گوهر در این دریا بجو
حضرت یکنای بی همّنا «
هر چه بخواهی نخود جانا «
از چنین گنجی بیا آرا «
صورت و معنی آن یکنای «
خلوت بمخانه مارا بجو «
یک هسمی در همه اسماء «
رو قدم نه کام دل آنچا «

گوهر در قیم از ما بجو
در وجود خوشن سیری بگن
دست گشا دائم خود را بگیر
در دل ما نقد گنج او طلب
عاشق و معموق ما هر دو یکیست
گر بهشت حاو دان خواهی بیا
شرح اسماء عارفانه خوش بخوان
در خرابات مغان مست و خراب

نور او در دیده بینا بین
نعمت الله در همه اشیا بجو

دل بدریا ده بیا در بایا بجو «
آنگهی یکنای بی همّنا «
در خرابات مغان مارا «
عین او در دیده بینا «

آبرو جوئی بیا از ما بجو
دو جهان گذار تا یکتا شوی
رند مستی گر همی خواهی بیا
دیده گشا نور چشم ما نگر

<p>ما پدست ذلف او دادیم دل در سر ما مایه سودا بجو</p> <p>گر حضوری بس خوش است در عدم مار احضاری بس خوش است</p> <p>هر چه می بینی از او دارد نصیب نعمت الله از همه اشیا بجو</p> <p>آسایشی ز صحیبت صاحبدلان بجو بخشایشی ز خدمت این دوستان بجو</p> <p>آن لحظه آرزوی دل و کام جان بجو چون بنشان شدی ز خود آن دم نشان بجو</p> <p>در راب و آرزوی دل طالیان بجو روشن شدند ذره بذره عیان بجو</p> <p>ایدل گشاپیشی ز در عاشقان بجو دریوزه ز همت مردان حق هکن</p> <p>پروانه ز آتش عشقش بسو ز دل از خود در آبخلوت جانانه رو خرام</p> <p>گر طالب حق بقتنی مظلوم بمنزه است ذرات کاریات ز خورشید روی او</p> <p>سید ازین میان و کنارش طلب مکن بر ترسو از کنار و برون از میان بجو</p> <p>گنج او در کنج دل ای جان بجو سینه بیکنیه همسا را طاب</p> <p>ترک این و آن بگو و آن « نقس می بندم خیال این و آن</p> <p>زان کافر کیش را بر باد ده درد دردش او شکن شادی ما</p> <p>نور روی او بین ایمان « جهت الماء وی اگر خواهی بیا</p> <p>نعمت الله جو که تایا بی همه شکر این نعمت از آن باران بجو</p> <p>از چنان بحری چنین جوهر بجو خوش در در آ بحر ما گوهر بجو</p> <p>عاشق سر هست جان پرور بجو بزر دار فنا سرور بجو</p> <p>در دل دریا دلی گوهر بجو جوهر در یقین از ما طلب</p> <p>عقل میخورد است ترک او هکن گرا ما الحق گفته منصور وار</p>

و آنگهی آن سر ز خاکستر بجو
جان فدا کن حضرت جانان طلب
گر برآه نعمت الله میر وی
درد اگر داری دوا از خود بجو
هر چه میجوئی چو ما از خود بجو

غرق آبی آب را از خود بجو
چون شدی فانی بقا از خود بجو
خود رها کن رو خدا از خود بجو
گنجایش اگر خواهی در آز خود بجو
حاصل هر دو سرا از خود بجو
نعمت الله و نامت زید و بکر
نعمت الله را بیا از خود بجو

پا گر عشقی میورزی ز ما جانانه را جو مر و گر باده مینوشی ره میخانه را جو
یکنی گر کنی رغبت در آدر گوشیده گر بود میات دل ویرانه را «
شعاع مهر نور او بین در ذره روشن ضباء شمع او خواهی دل پروانه را «
خبر از ما گر بررسی زحال در دندی برس و گر وقت خوشی خواهی برو دبوانه را «
پیان حال ما خواهی دمی با جام همدم شو حریف آشنا جوئی ز خود گاه را «
در آ در بحر ما باما گر از ما خبر دادی درین دریای بی پایان ز ما در داده را «
خراب است و ماسرمست اگر سودای مادری
چو سید عاشقی رندی خوشی مسناه را جو

بگذر ز خود و بر خدا جو گر ذوق طلب کنی زما جو
آنگاه در آ و ما بعا « در بحر بین ما نظر کن
با درد در آ ز ما دوا « ما دردی درد نوش کر دیم
نیکی کن و نیکیش حزا « از ما بشنو نصیحتی خوش

از کسب حلال خودنوا جو
 از خاک سیاه کیمیا «
 بگذار کدورت و صفا «
 از هر دو مراد در سرا «
 مسقیم و حریف نعمت الله
 در مجلس او در آهرا جو
 ذوق سر مستان فر مخدوراز میجو
 در خرابات معان رندانه رو
 خوش در آه در بحر بی پایان ما
 جان و دل ایثار جانا ن کن چو ما
 گنج او در گنج دل میجو مدام
 از خدا دائم خدا را می طاب
 بر سر دار فنا با ما نشین
 مثل سیده میر سر مستان میجو
 دنیا و آخرت هر رندان بنیم جو
 سودانگر که عشق صدجان خرید ایم
 با گنج عشق مخزن قارون پولکی
 بادرد دل خوشیم دوا راچه میکنیم
 اینقل جوفروش که گندم نمایدت
 گوئیکه هست خر من طاعت من ای
 ما بنده ایم و سید ما نعمت الله است
 جانی که نیست بنده جانا نیم جو
 عاشقانه بجان روان میرو
 حاردان همچو عاشقان میرو
 در ره عاشقی بجان میرو
 راه عشا قر ا نهایت نیست

بی نشان امت راه اهل طریق
بگذر از نام و بی نشان میر و
بر در خانه مغان میر و
بی خیالات این و آن میر و
از مکان سوی لا مکان میر و
در خرابات میر و د سید
با چنین همراهی چنین میر و

خوش بر و خوش بتوش خوش میر و
گر تو داری هوای می نوشی
در خرابات پیس و ای با
ست و مه هوش میر وی در راه
عقل را غیر گفته گوئی نیست
دیک سودا خوشی بجوش آور
خوش و پوش و خموش خوش میر و
بر در می فروش خوش میر و
خوش سبوئی بدش خوش میر و
تا نیائی بهوش خوش میر و
بگذر از گفته گوش خوش میر و
با چنان پخته جوش خوش میر و
شادی روی سید سر مت

از بود وجود خود فنا شو
خواهی که تو پادشاه باشی
چون اوست نوای ینوايان
در بحر میخیط ما قدم نه
از هستی او وجود جوئی
گر بهده حضرت خدا ئی
خواهی که رسی بنعمت الله
ایمن ز فنا و از بقا شو

مسنانه ذ خوبشتن فنا شو
بگذر ذ خود آو باخدا شو

سر دار سرا چه بقا شو
 دریاب نوا و با نوا «
 در بحر در آ و آشنا «
 فارغ ن وجود دو سرا «
 سید شاه است و بنده بنده
 شاهی طلبی برو گدا شو
 بقا در عشق اگر خواهی فنا شو
 مشو خود بین و خود را بک دریاب
 آنالحق زن چو منصور از سر عشق
 صدف دریاب و گوهر را طلب کن
 بسوی گلشن جانان گذر کر
 فاقهوا بالبقاء قرب دی
 چو سید بنده این شاه میباشد
 پهاطن خواجه رظا هر گدا شو
 درین دریا در آ بانها و عین ما بعما بیجو
 عجب حالیست حال ما که گامو حیم و گه دریا
 خرا بائست و رندانمیست و ساقی همام میبردست
 بعشقش گر شوی کشنه سعادت جاودان پاسی
 در آ در قزم سرستان می جام فنا بستان
 حضور بینوایان است و ما سردار ایشانیم
 بگرد دوسرا اگر دی کمیجو به نوای خود
 اگر در دلی داری بیا همدرد سید شو
 چریف در دندی شوز در داد دوا میجو
 چون مردمک دیده ها گوشه نشین شو
 در زاویه چشم در او همه بین شو

گوییکه من عاشق و معشوق من آنست
در کوی خرابات گر فقیم مقامی
سر بست امانت بر ما جان گر امی
عاشق شوداین عقل رها کن که چنان نیست
گر آتش عشقش تو نوری بهما بد
با سید سرمست قدم به خرابات
میوش و جو جشم خوش او عین یقین شو

تابکی در خواب باشی یکنمان بیدار شو
کاریکاران مکن رندانه خوش در کار شو
عشق او داری چو مردان از سر جان در گذر
وصل او از او بجهو و ز غیر او بیزار شو
بر سر دار فنا پائی به سودار شو
هدجو منصور فنا گر باید ت دار بقا
گر دقطعه دائمه اسر گشته چون از گار شو
ذوق ما داری در آ در بحر و بآما بار شو
گر نظر از چشم او داری چو او عیار باش
نعمت الله رند سرمست است و با ساقی حریف
خوش بیادر بزم او از عمر بر خوردار شو

ابن چنین گفته آنچنان بشنو
 بشنو از قول عاشقان «
 با تو گفتم ز جان بجان «
 آ نهانی ازین پیان «
 دومگو کان یکیست آن «
 در میان آ و از میان «
 آه جاسوز عاشقان «
 ناله جان بیدلان «
 از سر ذوق یکارهان «

گفته عاشقان بجان بشنو
 با تو گویم حکایت مستان
 نوش کن جامعی که نوشته باد
 از سر ذوق گفته ام سخنی
 می وجام و حریف و ساقی اوست
 از کنار نگار اگر پرسی
 سخن سیدم روان میخوان
 آه دلسوز عاشقان بشنو
 سخنی خوش بذوق میگویم

با تو گویم بکان بشنو
 نوش کن جام عی روان بشنو
 از گلستان بر آمد آن بشنو
 هست رازی درین میان بشنو
 نعمت الله را غنیمت دان
 با تو گفتم ز جان بجان بشنو
 نه مقید بلکه مطلق می شنو
 گوش کن سرانا الحق می شنو
 رازاین صدر ز مشتق می شنو
 حال بحر ما ز ذور ق می شنو
 قصه مستان بر واقع می شنو
 من نگویم قول احمق می شنو
 قول ما حق است از حق میشنو
 از زبان هر چه آن دارد وجود
 عاشق و عشق عشق شد ز عشق
 یکنمان با ما درین دریا در آ
 مجلس رندان ما با رونق است
 ما و حق گر عقل گوید گوگو
 گفته میتانه سید بخواز
 از هده آشیا تو صدق میشنو
 داریم ما کمال ولی از کمال او
 در خواب دیده ایم از آن و خیال او
 سرچشمۀ خوشی بود آب زلان او
 آه باده حرام شراب حلال او
 خوابید باشد او و باشد زوال او
 آخر بجای خویش برو آن مآل او
 عالم منور است بنور جمال او
 نقش خیال اوست که بر دیده رونمود
 آب حیات مامت کنو شنید تشنگان
 و ندیم ولا بالی و نوشیم می مدام
 هر زنده لک جانوز برش از او بود
 مستیک اصل او بود از کویی فروش
 سید یکیست در دو جهان دل او کجاست
 هر گز نمیده دیده مردم مثال او
 حسنه نیاقیم جدا از جمال او
 کان بحر فرا نبود خطی از مثال او
 یعنی ساقی و حال میخانه
 ذوق آب حیات اگر داری
 باز گلبانک بلبل سر مست
 مکن از عاشقان کنار ابدل
 نعمت الله را غنیمت دان
 با تو گفتم ز جان بجان بشنو
 قول ما حق است از حق میشنو
 از زبان هر چه آن دارد وجود
 عاشق و عشق عشق شد ز عشق
 یکنمان با ما درین دریا در آ
 مجلس رندان ما با رونق است
 ما و حق گر عقل گوید گوگو
 گفته میتانه سید بخواز
 از هده آشیا تو صدق میشنو
 داریم ما کمال ولی از کمال او
 در خواب دیده ایم از آن و خیال او
 سرچشمۀ خوشی بود آب زلان او
 آه باده حرام شراب حلال او
 خوابید باشد او و باشد زوال او
 آخر بجای خویش برو آن مآل او
 عالم منور است بنور جمال او
 نقش خیال اوست که بر دیده رونمود
 آب حیات مامت کنو شنید تشنگان
 و ندیم ولا بالی و نوشیم می مدام
 هر زنده لک جانوز برش از او بود
 مستیک اصل او بود از کویی فروش
 سید یکیست در دو جهان دل او کجاست
 هر گز نمیده دیده مردم مثال او
 حسنه نیاقیم جدا از جمال او
 کان بحر فرا نبود خطی از مثال او

مازا هواي چشمها آب زلال نیست
 هر کس که نیست عاشق او نیست هیچ کس
 انسان نخوانم که نخواهد وصال او
 ما عاشقان بیس و بی پایی حالتیم
 از حال ما پرس که یابی تو حال او
 ساقی مؤال کرد کنمی نوش میکنی
 میگذرد نعمت الله و بر دست جام می
 بستان و نوشکن که یابی کمال او
 هواي خویشتن بگذارا گرداری هواي او
 غنیمت دان اگر یابی در خلوتسرای او
 بخواهی دید نور او اگر دیدت همین باشد
 طاب کن نور چشم از ما که تا ینی لقای او
 مقام سلطنت خواهی گدای حضرت او هو
 که شاه تخت ملک دل بجان باشد گدای او
 اگر دار بقا خواهی سر دار قضا بگزین
 فنا شواز وجود خود که تا یابی بقای او
 مرا بخواه بخشید میر حمله رندان
 همیشه باد ارزانی بنده این دطای او
 دلم خلوتسرای اوست غیری در نمیگذرد
 کغیر اونعی زید درین خلوتسرای او
 چه نایمه نسبی دارم که هستم بنده بعید
 ققین حضرت او بمن غنیم از غذاي او
 نواي عالمي بخشی اگر یابی نواي او
 همه بر راي تو باشد اگر باشي بر اي او
 مقام سروري جوئي سر کويش غنیمت دان
 بهشت جاو دان خواهی در خلوتسرای او
 بجانان جان سپارايدل که کار عاشقان اینست
 هواي خویشتن بگذارا گرداری هواي او
 که خوش در دست در دل که آباشد دوای او
 بیا و دردی در دش بشادی روی مادر کش
 گدای حضرت او شو که شاد عالمی گردی
 اگر چه بخشید باشد بنزد او همه عالم
 چو بنده هم که فانی شد حیات جاو دانی یافت
 همیشه نزند خواهد بود سیدان بقای او
 چشم عالم روشن است از آفتاب روی او
 جان چه باشد تا که باشد قیمت جهان من
 هر دو عالم قیمت یکتاره از موی او

از عرب آمد ولی مالک هیجم بسکو گرفت   شاه تر کستان شد از جان بندۀ هندوی او
آینه با او نشسته رو برو دانی چرا   شاه دل از جان روان بسکو و شده باروی او
در میان با هر یکی و در کنار هر یکی   عقل کل حیران و سر گردان شده در کوی او
مه نیینم گر نیینم نور او در روی ما   گل نبودم گر نیایم بوی گل از بوی او
جستجوی هر کمی باشد به مذر همیش
نعمت الله روز و شب باشد جستجوی او

گوش کن تا بشنوی اسرار او   چشم بگشا و بین انوار او
روشنست از نور رویش چشم ما   لا حرّم یمند با و دیدار او
هر زمان او را بود کاری د گر   کار خود بگذار و بد گر کار او
ما خرابا نی و رند و عاشقیم   اوفه ماده بر در خدمار او
غیر او در آتش غیرت بسوخت   کی بود با یار غار اغیار او
صورت و معنی بهم بگر نگر   هم مؤثر بین و هم آثار او
نعمت الله بر سر دار قبا
خوش بر آید قابود سردار او

عالیه نور است نور حضور او   خوش روشن است دیده مردم بنور او
جام جهان نهاد است که داریم در نظر   در وی چو بسگریم نهاید ظهور او
ما و شرایخانه و رندان باده نوش   زاهد بگر جنت رضوان و حور او
عشق آتش بخوشی است که داریم در دلم بسوخت   خوشبو شده دماغ جهان از بخور او
مغرور بود عقل ولی عشق چون رسید   مسکین زیون بعائد نهاید آن غور او
هر کس که دل غیر دل آرام میدهد   آن از کمال نیست بود آن قصور او
سلطان بهلک و لشکر اگر شاد شد چه شد
سهول است لزد رسید رندان سرور او

چشم عالم روشن است از نور او   ناظر او نیست جز منظور او
او ظهوری گرد و ما پیدا شدیم   غیر او خود نیست این مشهور او

در ولایت ما حکومت میکنیم
ایک گوئیخواهجه دستوری خوشست
آنای میکند پنهان با بر
در دل ما عشق جانان جان ماست

نعمت الله نور چشم عالم است
روشنست از دیده ما نور او

بستیم کمن بخدمت او
چیزی که نورا باو رساند
عالی چو وجود یافت از روی
منعم چو نعمت خدائی
هر بندۀ صادقی که ینی
او دادبما هر آنچه داریم

مائیم و حضور نعمت الله
خوشوقت یون همت او

عاشق ای خواهد حدیث از عشق جانان گویگو
بیدلی گی باز گوید قصه جان گویگو
قالله دلسوز ما چون عالمی بشنیده اند
عاقق و مستیمه و بابلقیس خود در صحبتیم
ساقی خم خائه دل ساغر می گوییار
دست دل در دامن زلنهش زن و مأوا پرس
ما مرید یعنی خماریم و مدت چام عشق
نعمت الله از کتاب الله گویی عشری بخوان
میر مستان جهان اسرار مستان گویگو

شاهیازی چو نعمت الله کو
دل خلقی تمام غارت کرد

دانوازی چو نعمت الله کو

تر کتایزی چو نعمت الله کو

یک ایانی چو نعمت الله کو
کار سازی چو نعمت الله کو
با که بازی چو نعمت الله کو
نو نیازی چو نعمت الله کو

در همه بار گاه محمودی
ساز عالم بدوق خوش بتواخت
در همه کائنات گردیدم
رندرست نویاز بسی است

سر نهاده پای سید خود
سر فرآذی چو نعمت الله کو

تا نه مايد بگو مشنون من آنرا بگو جان بجهانان ده ولیکن سر جان را مگو
گو بکفر زلف او ایمان نداری همچو ما دم مزن گر مؤمنی ای بار من آنرا مگو
آب چشم ما بهر سوره نهاده میرود خوش درین دریانشین و لصف یاران را مگو
ذوق مادراری یا باها جام می یکدمی آر پش بخ و ران مرد اسرار مستان را مگو

نعمت الله را بجو و حال خود با او بگو
هر چه فرماید بدان و راز سلطان را بگو

بگذر از دهم و از خیال مگو
عین بحری سخن ذآل مگو
جز حدیث می زلال مگو
خبر از حال گو ذ ذل مگو

برو ای عقل بس محل مگو
سر آی تو از سراب پرس
با حریفان مست مجلس ما
سخن از دیده گواگر گوئی

از همه رو جمال سید یون
دم مزن سر ذوالجلال مگو

دل عاشق نبوده الا هو
هیچ بدل نبوده الا هو
منی ما آب رحمت خویش الا هو
من کیم نازبان من گوید الا هو

مست عاشق نخواهد الا دوست
نعمت الله نجوبه الا هو

بهو حسنى گهمى بىنم جىمالش مينمايد رو
بعد گر شاهد: جنى نهاید رو بصد صورت
پاتو آينه بردار و رى خود در آن پها
اگر در خوابو بدارى و گر مسى و هشيارى
تل احلى ساقى هارين که هر دم ميدهد جامى
يا ايمطرب خوشخوانکاشعر يگفته ام خوشخوش قبولى برو صورت خوشى ميگو
بسى رندان و سر مستان کدیدى باشندىستى
وليکن در همه عالم يگى چون نعمت الله کو

دو سخن مى شنو يكى ميگو
سخن بار اگرچه بسيار است
قدمى نه پهچن ما با ما
تو چنین غافل و بخود مشغول
باش يكتا و از دوئى بگذر
در خم مى نشين و غسلى کن
نعمت الله مدام ميگويد
وحدة لا اله الا هو

ابن و آن در آرزوی او او
غبر نور او ناديه چشم ما
غرقه در بای بی پایان شدیم
شقی میخورد است و مامست بخراب
يکن مان باءادرین در بای نشین
سهول باشد هر کار بیند به خود
سیدم زلف سعادت بور فشايند
مجمع صالح لان شده مو به مو

تاریک بود چو روی هندو
 ما را بکف آرد ما بعما جو
 از ما بشنو مرد بهر جو
 مفلس کردی دروان بهر سو
 یا سایه نور اوست یا او
 تا بعاید بتو بگی دو
 دو مجلس عشق و بزم رندان
 چون سید مست مادرگر کو
 کی بود مثل چون نباشد دو
 این دوئی از چه خاست از من و تو
 می نماید هزار اما کو
 هر چه خواهی زخوبشتن میجو
 باش با عاشقان او بکرو
 بود هیچ هشتی اسی او
 در دو عالم یکیست مثلش کو
 بوجود او یکی است تا دالی
 بظهور آن یکی هزار نمود
 گنج و گنجینه و طاسی تو
 میل با عاقل دو روحه کنی
 غیر او نیست ور تو گوئی هست
 نعمت الله یکیست در عالم
 ور تو گوئی که دو بود یکی کو

این دوئی از چه خاست از من و تو
 عقل گوید دوئی ولی مشنو
 عشق داری در آ در این دریا
 همه عالم وجود از او دارند
 چشم احول یکی دومی بینند
 آفتابست و عالمی سایه
 سید ما غلام حضرت اوست
 ہادشاهان بنزه او آنچو

بود ما پیدا شده از بود او
 عقل میگوید نکو اسرار عشق
 ها و پیش در کنار آورده ایم
 شدیده ما هر یکی بیند یکی
 غرق در رایم و گویا تنه ایم
 خوش ذر این دریای بی پایان در آ
 آینه داریم دائم در نظر
 سید و بند نشسته رو برو
 بوجود او یکی بوده دو
 آن یکی در ظهور دو نمود
 نور او هی نگر اهر چشمی
 جام می را بتوش راندانه
 آفتاب است بر همه روشن
 در خرابات رند سرمهشی
 نعمه الله میکند تکرار
 وجوده لا آله الا هو
 دو نماید ولی نباشد دو
 حسن اور این تو در هر رو
 قول مستانه خوشی میگو
 غیر یک آفتاب دیگر کو
 گر طلب میکنی من امیحو
 وحده لا آله الا هو
 شهدمی خوشنز جام می دجو
 خرقه سالوس رندان را بشو
 جان و جانان خوش نشسته رو برو
 وعظ یتحاصل بگو دیگر میگو
 گرانه هم صحبت خواجه ولو
 هر چه آید در نظر یعنی باو
 نعمه الله در همه عالم یکی است
 کننه احول میعن آن یک بدو

عن ما بیجو از این دریا و جو
نشنه آب خوشی از ما بیجو
میرود دل در پن او کو بگو
هر چه او گوید بگو آنرا بگو
لاجرم بایتم مساو را باز
خوش همی گردیم دائم سو بسو

در چنین آئینه گپتی نما
سید و بنده اشسته رو برو

بنشین دمی بر چشم ما آن آبروی ما بیجو
کاب زلائی میرود از دیده ما سو بسو
گر رو بخود شوئی چوما باشی چوما با آبرو
با هر یکنی یکدم بر آوزه ریکی ما را بیجو
گریث دو بناید تو را باشد دوئی از ما و تو
از گرمی ما خم می در جوش آمد باز هی

ایقول مستانه شنو در زم سید خوش بخوان
رندي اگر یابی دمی اسرارستان باز گو

کی بود زندگی چنین نیکو
حاصل عمر خود را خود بیجو
گو برو هر چه بایدش بیگو
غیر آن یک بگو کدیگر کو
نر د عارف بکیست بی من و تو
تو چو احوال نه نهیتی دو

ذکر سید همیشه این باشد
وحدة لا اله الا هو

شد روان آب حیات ما بیجو
آبراهیمیش از حم حباب
خشق سر مستست در گوی مغان
شنو از خود سخن دیگر مگو
چشم هاروشن هور روی اوست
موج در بایتم و دریا عین ما

اینچشم تو دامن مدام آب روان دارد بیجو
سر چشم های خوشت در عین ما هیکن نظر
دو را آب چشم خود میشو که تایانی صفا
موج و حباب و قطره رامی این و در دریا نگر
ما آینه تو آینه آن یک نموده رو بیما
از گرمی ما خم می در جوش آمد باز هی

ایقول مستانه شنو در زم سید خوش بخوان

عمر بر باه میرود بی او
نفسی عمر را غنیمت دان
ما چنین مدت و عقلهم خم و راست
در دلم جز یکی نهی گیجد
گو هزار است و رهار هزار
احول است آنکه بکیشید

عین هر دو یکی و نامش دو
جز یکی در وجود دیگر کو
وحده لا الہ الا هو
لا جرم جمله را بود یک رو
گاه در بحر و گاه بود در جو
همه افعال او بود نیکو

کهنه است این شراب و جامش نو
در دو عالم خدا یکی است یکیست
دو نگویم نه مش کم حاشا
همه روئی بوشه او دارند
آب گاهی حباب و گه موج است
هر چه محبوب میکند بد نیست

همه منون نعمت اللہیم
نعمت الله از همه میجو

حال مستان پیش مخموران مگو
تا بینی جان و جانان رو برو
او بعاید او ما قائم باو
هر چه آید در نظر بیند نکو
گاه دو خم است و گاهی در سبو
تا بینی جان و جانان رو برو

ذوق سر مستان فی مخموران مجو
آینه بردار و خود را می نگر
ور ظهور است این دوئی او و ما
هر که چشم خیر نور او ندیده
می یکی و ساعس می صد هزار
آن یکی در هر یکی خوش می نگر

نعمت الله را ز مخموران پرس
می رندان را ق سو مستان بجو

جز یکی در وجود دیگر کو
بر وا عقل و هر چه خواهی گو
همدم ترک کی شود هندو
پیش با عاشقان او یکرو
تا تو باقی است یکسر مو
گنج معنی ف کنج صورت جو

ما خیالیم در حقیقت او
عاشق ورنده و مدت و قلاشیم
عقل با عشق آشنا نشود
با دور او یسگانه کی باشد
یا شمر مو ف مانخواهی بافت
می وحدت ز جام کثرت نوش

طا اب ذوق نعمت الله شو
که همه یافتند ذوق از او

هرچه گوئی عشق او بگو
 گریک دم تو را دهد صدجام
 جامه باش اگر طلب کاری
 جام گهنه نما بدست آور
 تو جای و فرقه در دریا
 بود این ظهور او بی نا
 گسوی سیدم نخواهی یافت
 تا حیات بود سور یکم
 عارفانه بیا و خوش بگو
 ذکر مستانه میکنم شب دروز
 همه عشق است وما در او غریب
 باش با عاشقان او یکروی
 در دو آئینه رو نمود پکی
 غیر او نیست در وجود ایدوست
 این چنین گفتاهی مستانه
 خرقه باش اگر هوس داری
 نعمت الله یکیست در عالم
 فارغ است از خیال عقل دور
 آینه بی دار تا بینی در او
 چنریکی در جمله عالم هست نیست
 آب چشم ما بهر سو شد روان
 خم میخانه بیکدم در کشم
 تا هیاش در کنار آورده ایم
 در دو عالم جزو یکی دیدیم به

حضرت او ز حضرتش میجو
 نوش میکن روان دگر میتو
 خرقه خود آب می میشو
 تا بینی بدور او آن رو
 در بی آب میروی هر سو
 خود نباشد وجود ما بی اثر
 وحدت لا آله الا هو
 تو ز من بشنوی و من ازاو
 عین ما را بعین ما میجو
 خوش بگو لا آله الا هو
 آن یکی باشد و نمایندو
 ورتو گوئی که هست خیری کو
 بشنو از من که گفته ام نیکو
 جامه خود تو از خودی میشو

آبرو جانان خوش نشسته رو برو
 این دوئی بیدا شده از ما و تو
 آبرو جوئی بیا از ما بجو
 خود چه باشد بیش ما جام و سیو
 مو نمیگنجد میان ما و او
 چشم احول آن یکی بیند بد و